

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. június 10.
(OR. en)

10070/22

ESPACE 68
MARE 47
RECH 367
COMPET 487
MI 466
IND 225
ENV 598
EU-GNSS 25
TRANS 371
TELECOM 265
ENER 294
EMPL 253
CSDP/PSDC 350
CFSP/PESC 755

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2022. június 10.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 9389/22

Tárgy: A Kopernikusz jövője 2035-ig
– A Tanács következtetései (elfogadva 2002. június 10-én)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak „A Kopernikusz jövője 2035-ig” című, a Tanács által a 2022. június 10-i 3877. ülésén elfogadott tanácsi következtetéseket.

A Tanács következtetései a Kopernikusz jövőjéről 2035-ig

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE

- A. az „Űrtechnológiai megoldások a fenntartható Északi-sarkvidékért” című, 2019. november 29-i tanácsi következtetésekre¹, melyekben a Tanács elismerte, hogy Európa figyelemreméltó képességekkel rendelkezik a Föld-megfigyelés területén, valamint hogy ezek a képességek fontos szerepet játszanak az éghajlatváltozás hatásainak nyomon követésében és az ellenük való küzdelemben az északi-sarkvidéki környezetben; megállapította ugyanakkor, hogy bizonyos hiányosságok tapasztalhatók a megfigyelési kapacitásokban és szolgáltatásokban;
- B. a fenntartható Európa űrpolitikájáról szóló 2020. június 4-i tanácsi következtetésekre², melyekben a Tanács hangsúlyozta, hogy a földtudományok és az európai űradatok, -szolgáltatások és -technológiák hozzájárulhatnak az európai zöld megállapodás megvalósításához, valamint felszólította az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy könnyítsék meg és mozdítsák elő az adatok és szolgáltatások felhasználását;
- C. az „Űrpolitika az európai part menti területeken élő polgárok szolgálatában” című, 2021. május 28-i tanácsi következtetésekre³, melyekben a Tanács hangsúlyozta, hogy a Kopernikusz szolgáltatásai és alkalmazásai felbecsülhetetlen hozzájárulást nyújtanak a zöld átálláshoz, valamint a döntéshozatali és tervezési eszközökhöz, ami végső soron a polgárok javát szolgálja;
- D. a „New Space a polgárok szolgálatában” című, 2021. május 28-i tanácsi következtetésekre⁴, melyekben a Tanács felszólította a Bizottságot és az Európai Unió Űrprogramügynökségét (EUSPA), hogy egy cselekvési terv segítségével mozdítsák elő az űrszolgáltatások piaci elterjedését azáltal, hogy az uniós szakpolitikák széles körében ösztönzik az űrmegoldások alkalmazását, továbbá növelik az uniós downstream űripar versenyképességét;

¹ 14603/19.

² 8512/20.

³ 9164/21.

⁴ 9163/21.

- E. „Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Európa létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia” című, 2021. június 10-i tanácsi következtetésekre⁵, melyekben a Tanács hangsúlyozta mindenekelőtt, hogy az éghajlatváltozás hatásainak értékelése szempontjából fontos továbbfejleszteni a Kopernikusz szolgáltatásait;

I. Bevezetés: Aktuális helyzet és tendenciák

1. EMLÉKEZTET arra, hogy a Kopernikusz polgári célú, felhasználóközpontú, szilárd tudományos szakismereteken alapuló operatív rendszer, amelynek rendeltetése, hogy segítsen választ adni komoly társadalmi kihívásokra, és amely ingyenes, nyílt hozzáférésű adatokat és információkat generál; HANGSÚLYOZZA, hogy a Kopernikusz a világ éllovasává tette az Uniót a Föld megfigyelésére, monitorozására és a változások – elsősorban modellezés révén történő – előrejelzésére, valamint a tudományos, intézményi és kereskedelmi felhasználók igényeinek kiszolgálására való képesség terén, valamint hogy a Kopernikusz már napjainkban is számos olyan kézzelfogható eredményt tud felmutatni, amely Európa javát szolgálja, például az éghajlatváltozással kapcsolatos szolgáltatások, a környezeti szárazföld-, óceán- és légkörmonitoring vagy a katasztrófavédelem és a polgári biztonság területén;
2. HANGSÚLYOZZA, hogy Európa élvonalban tartásához először is garantálni kell a Kopernikusz-szolgáltatásoknak, valamint a lokális és az űrmegfigyelési képességeknek és adatoknak a folytonosságát és folyamatos fejlesztését, de ezen túlmenően mindezeket tovább is kell fejleszteni és ki kell terjeszteni a megfigyelési képességek új típusaira és új szolgáltatásokra, mégpedig az aktuális tudományos és intézményi felhasználói igények alapján, a legújabb technológiai és tudományos ismeretekre támaszkodva;
3. EMLÉKEZTET arra, hogy a Kopernikusz 2035-ig szóló jövőképeének meghatározása során figyelembe kell venni a legfontosabb felhasználói körében megfigyelhető fő tendenciákat, szorosan illeszkedni kell az Unió és tagállamai által kijelölt politikai prioritásokhoz, a környezetvédelmi kihívásokhoz és a technológia fejlődéséhez, ugyanakkor törekedni kell a társadalmi kihívások kezelésére vonatkozó képességének a javítására a következő három – Európa rezilienciájának megerősítését együttesen előmozdító – pillér keretében: zöld megállapodás (különös tekintettel az éghajlatváltozásra), digitális átállás, polgári biztonság;

⁵ 9694/21.

4. HANGSÚLYOZZA, hogy a Kopernikusz sikere függ a következők szakértelmétől: a Bizottság, a tagállamok és a legfontosabb partnerek, azaz mindazon szervezetek, amelyek magasabb szintű „know-how”-juk révén járulnak hozzá a Kopernikusz programhoz, vagyis az Európai Űrügynökség, a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete, az Európai Unió Űrprogramügynöksége, a Középtávú Időjárás-előrejelzések Európai Központja, a Mercator Ocean International nevű szervezet, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség, az Európai Unió Műholdközpontja, az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség, a Frontex, továbbá európai ipari és kutatási szervezetek; ELISMERI, hogy a Kopernikusz irányítása kulcsfontosságú volt és lesz a program sikerében; EMLÉKEZTET arra, hogy a Kopernikusz felhasználói fórum az a szakmai testület, amely a felhasználói igényekkel és a szolgáltatásoknak a felhasználók körében való elterjedtségével foglalkozik; továbbá HANGSÚLYOZZA, hogy a felhasználói fórum fontos szerepet tölt be a teljes értéklánc mentén;
5. SÜRGETI a Kopernikusz-szolgáltatások és -adatok fejlesztését 2035-ig, hogy teljesíteni lehessen a zöld megállapodás éghajlat-politikai és környezetvédelmi céljait, azaz a fenntartható fejlődést szolgáló átalakulást, melybe beletartozik az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás is, különösen a szén-dioxid-monitoring fokozása révén;
6. EMLÉKEZTET arra, hogy a Kopernikusz tudományos szempontból lényeges eszközöket és mutatókat szolgáltat az éghajlat jelenlegi állapotának, a kiváltó okoknak és a tendenciáknak a felméréséhez, valamint az éghajlatváltozás lehetséges forgatókönyveinek hosszú távú előrejelzéséhez is, és ezáltal értékes segítséget jelent a szakpolitikai és egyéb döntéshozók, illetve a gazdasági szereplők és a polgárok számára egyaránt; RÁMUTAT továbbá a Kopernikusz kulcsszerepére a kritikus adatok rendelkezésre állásának biztosításában, a Párizsi Megállapodás bizonyos céljai felé való előrehaladás nyomon követésében és mérésében, többek között a globális értékelésre vonatkozó becslésekhez nyújtott támogatás révén, valamint a Felek Konferenciájának későbbi ülésein hozott döntésekben;

7. HANGSÚLYOZZA, hogy a Kopernikusznak kulcsszerepet kell játszania a közsférabeli döntések és intézkedések támogatásában, mindenekelőtt a biodiverzitás és az ökoszisztémák, valamint az „Egy az egészség” koncepció részeként az egészségügy területén, továbbá a tiszta energia támogatása, a szennyezés elleni küzdelem, a gazdaság és a társadalom dekarbonizációja, a fenntartható városfejlesztés, a közlekedés és az intelligens mobilitás, az élelmiszerek és a vízkészletek, a krioszféra, a fenntartható óceángazdálkodás, a part menti területek, a tengerfelügyelet, az erdészet, a fenntartható mezőgazdaság, a természeti erőforrások, a kulturális örökség, az elsivatagosodás, illetve a hidrológiai és földtani veszélyforrásokkal kapcsolatos kockázatkezelés és katasztrófavédelem terén;
8. HANGSÚLYOZZA: fontos figyelembe venni a következő új tendenciákat annak érdekében, hogy az azokból származó előnyöket a lehető legjobban a Kopernikusz program javára lehessen fordítani:
- i. A technológiák területén:
 - további Föld-megfigyelések új mérések és eszközök segítségével;
 - további Föld-megfigyelések új architektúrák és új üzleti modellek alkalmazásával, különös tekintettel a közsférabeli vagy kereskedelmi konstellációkra és a „New Space” kínálta lehetőségekre;
 - ii. A tudomány területén:
 - a számítástudomány fejlődésének a Föld-rendszert (annak minden elemével) leíró numerikus modellekre gyakorolt hatása, ideértve az összekapcsolt modellező rendszerekkel és az „ensemble” módszerekkel kapcsolatos megközelítést;
 - iii. A digitális vonatkozások területén:
 - a digitális átállás, ideértve a nagy teljesítményű számítástechnikát, a nagy adathalmazok elemzését, a mesterséges intelligenciát, az adatfúziót és -vizualizációt, a hosszú távú adatmegőrzést, és végezetül a digitális ikermodellt;

9. EMLÉKEZTET a tagállamok által támasztott azon elvárásra, hogy Európa reziliensebbé tétele érdekében fejleszteni kell az EU vészhelyzet-kezelési és biztonsági szolgáltatási képességeit; valamint KIEMELI, hogy meg kell erősíteni a biztonsági szolgáltatási portfóliót, mégpedig olyan fejlesztésekkel, mint például az éghajlatváltozás hatásai miatti potenciális népességelvándorlás figyelemmel kísérésére és elemzésére szolgáló korai előrejelzési és kockázatértékelési képességek növelése;
10. EMLÉKEZTET arra a régóta fennálló igényre, hogy az adatbeszerzés és -terjesztés területén javuljon a reaktivitás és a pontosság, többek között a kért területek fölötti műholdak programozásában megvalósuló nagyobb fokú rugalmasság és időszerűség révén;
11. EMLÉKEZTET arra, hogy a Kopernikusznak a felhasználók körében való elterjesztése prioritásnak tekintendő, valamint hogy a szolgáltatásoknak, az adatoknak és az információknak felhasználóbarátnak, továbbá a társadalmi, gazdasági és környezeti szükségletek szempontjából relevánsnak kell lenniük, és hasznosnak kell bizonyulniuk elsősorban a hatóságok, de a tudományos és gazdasági szereplők, illetve a polgárok számára is;
12. HANGSÚLYOZZA egyrészt azt, hogy elő kell segíteni az adatokhoz – többek között a Kopernikusz-szolgáltatásokhoz szükséges valamennyi adathoz – való könnyű és rugalmas hozzáférést, illetve azok könnyű és rugalmas felhasználását, másrészt pedig azt, hogy a Kopernikusz hozzá tud járulni az európai értéklánc végponttól végpontig terjedő fejlesztéséhez, így a downstream ágazat megerősítéséhez is azáltal, hogy felhasználóbarát és – amennyiben az lehetséges és célszerű – energiahatékony európai adat- és információhozzáférési platformokat hoz létre és mozdít elő;

II. Ajánlások

13. MEGERŐSÍTI, hogy a Kopernikusz polgári, operatív, felhasználóközpontú, uniós vezetésű programként előmozdítja a zöld megállapodás megvalósítását, a digitális átállást és a polgári biztonságot, és mindezzel hozzájárul egy reziliensebb Európa megteremtéséhez; AJÁNLJA, hogy az éghajlatváltozás a jövőben is maradjon a program prioritása, előmozdítva az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó politikákat; továbbá AJÁNLJA, hogy az EU a jövőben is tartsa fenn az ingyenes, teljes körű és nyílt hozzáférésű adatokra vonatkozó politikáját a Kopernikusz tekintetében;
14. SZORGALMAZZA, hogy a jelenlegi űr- és lokális megfigyelések és szolgáltatások folyamatossága hosszú távon megmaradjon és javuljon;

15. SÜRGETI a Kopernikusz még végre nem hajtott – így többek között a Sentinelek új generációjával és a Kopernikusz hat bővítési küldetésével, valamint az Északi-sarkvidékre, a part menti területekre, a kulturális örökségre és a környezetvédelmi megfelelésre vonatkozó szakpolitikai területeknek nyújtott célzott támogatással kapcsolatos – prioritásainak végrehajtását, aminek során figyelembe kell venni az űr- és a földi szegmens biztonságát és az adatok integritását; HANGÚLYOZZA, hogy foglalkozni kell olyan új szolgáltatásokkal, amelyek például a mezőgazdaságra, valamint az élelmezésbiztonságra és a vízellátás biztonságára vonatkoznak; és AJÁNLJA, hogy az aktuális felhasználói igények alapján készítsék elő a Sentinel-család hosszú távú továbbfejlesztését;
16. AJÁNLJA, hogy a főbb felhasználói igényekre adott válaszok tekintetében a hangsúly egyértelműen a felhasználható és nem sérült információk biztosításán legyen, és e válaszokat a Bizottság átlátható és strukturált párbeszéd keretében határozza meg a Kopernikusz felhasználói fórumával egyeztetve;
17. SZORGALMAZZA megfelelő források elkülönítését a Kopernikusz-szolgáltatások fejlesztésére és üzemeltetésére, valamint a vonatkozó kutatásra, hogy biztosítani lehessen a jövőbeli adatokat hasznosító új szolgáltatások és új projektek előkészítését, valamint – többek között más forrásokkal való – jobb integrálását, és így a Kopernikusz nemzetközi szinten versenyképes maradjon, kapacitásai pedig megfeleljenek a technika mindenkori állásának; emellett HANGSÚLYOZZA, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani az értéklánc mentén a Föld-megfigyelési infrastruktúra fenntarthatóságára és környezeti lábnyomának nyomon követésére;
18. HANGSÚLYOZZA, hogy gondosan figyelemmel kell kísérni a Digitális Európa programmal való interakciót, beleértve az „Irány a Föld” kezdeményezést is;
19. AJÁNLJA a Kopernikusz hibrid űrszegmensének a legfontosabb felhasználói igények mentén való, a Kopernikusz felhasználói fórum tanácsainak és ajánlásainak figyelembevételével történő megerősítését; AJÁNLJA meghatározni, hogy a Sentinel-architektúrában mely képességeket és szolgáltatásokat kell megerősíteni az autonómia és a reziliencia garantálása érdekében; valamint FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy értékelje: a Kopernikusz-infrastruktúra gerincét képező Sentinel-missziók milyen mértékben egészíthetők ki további európai közsférabeli és/vagy kereskedelmi kapacitásokkal, különös figyelmet fordítva a New Space megoldásokra;

20. AJÁNlja jövőbeli irányvonalként értékelni, hogy a Kopernikusz hibrid űrszegmense hogyan profitálhat további képességekből, innovációkból és a hatékonyság növeléséből a Föld-megfigyelés terén, beleértve a rugalmas és dinamikus feladatmeghatározást, a gyakoribb felülvizsgálatokat, valamint a nagyobb felbontású képeket, hogy a folyamatosan változó igények kielégítése érdekében elő lehessen mozdítani a közel valós idejű Kopernikusz-szolgáltatásokat, figyelembe véve mindeközben az EU biztonsági érdekeit érintő kockázatokat;
21. HANGSÚLYOZZA, hogy gondoskodni kell a műholdas adatok és információk termékek kalibrálásáról és validálásáról, aminek során megbízható, dokumentáltan kiváló minőségű in situ adatokat kell felhasználni, hozzáférést kell biztosítani az elemzésre kész adatokhoz, össze kell vonni az összes forrásból származó és különböző felbontású adatokat, valamint biztosítani kell a kiváló minőségű adatok gyors rendelkezésre állását maximális felhasználásuk érdekében;
22. TÁMOGATJA a fejlett nyilvános adatok és termékek biztosítására irányuló, a downstream kereskedelmi tevékenységek előmozdítását célzó törekvést; FELSZÓLÍTTJA továbbá a Bizottságot: biztosítsa, hogy a Kopernikusz fontos szerepet tölthessen be az EU ipara számára annak révén, hogy a felhasználói igények, az adatminőség és a tudományos relevancia alapján egy adott minimumstandardnak megfelelő adatok megszerzésére irányuló szerződéseket kínál;
23. AJÁNlja fokozni az azon szakpolitikák végrehajtására irányuló erőfeszítéseket, amelyek célja a Kopernikusz-adatok közszolgáltatásokban való felhasználásának előmozdítása az űrágazaton kívüli ágazatokban úgy európai, mint nemzeti szinten, továbbá ajánlja szükség esetén felszámolni a szakpolitikák és szabályok tekintetében fennálló azon akadályokat, amelyek gátolják az említett adatok felhasználását;
24. ÚGY VÉLI, hogy a Föld-megfigyelés terén elengedhetetlen a nemzetközi együttműködés a közös nemzetközi szakpolitikai célkitűzések hatékony eléréséhez; továbbá HANGSÚLYOZZA, hogy a nemzetközi partnerekkel kötött megállapodásokban és igazgatási megállapodásokban viszonyosságra van szükség, valamint hogy egyensúlyt kell teremteni az EU autonómiája és az általa folytatott együttműködés között, többek között a nemzetközi Föld-megfigyelési csoportokkal és intézményekkel való hatékonyabb kapcsolódási pontok révén;

25. A felhasználók általi igénybevételről:

- a. AJÁNlja, hogy a Kopernikusz felhasználói fórum – mindenképp a felhasználók és a tagállamok visszajelzései alapján – legyen aktív fél és adjon megalapozott véleményt a szolgáltatások, így többek között az űradatok és -termékek fejlesztése tekintetében, csakúgy mint az új adatok beszerzését, a kiegészítő információk felhasználását és a Kopernikusz felhasználók általi igénybevételét illetően;
- b. HANGSÚLYOZZA, hogy a gazdasági ökoszisztémák és a kutatás támogatása érdekében fontos létrehozni legalább egy, a Kopernikusz adataihoz és információhoz való hozzáférést szolgáló, számítástechnikai erőforrásokkal összekapcsolt platformot; továbbá fontos hálózatba kapcsolni a nemzeti adatplatformokat, hogy fenntartható és független európai hozzáférést lehessen biztosítani az adatokhoz és információkhoz;
- c. AJÁNlja a Bizottságnak, hogy a Kopernikusz programmal megbízott szervezetekkel, így az EUSPA-val közösen, a tagállamokat is bevonva, az uniós és a nemzeti szakpolitikák támogatása érdekében 2023 közepéig dolgozzon ki a felhasználók körében való elterjedést célzó koherens stratégiát és egy ahhoz kapcsolódó cselekvési tervet, és ezzel egyidejűleg törekedjen az uniós űrprogram által lehetővé tett társadalmi-gazdasági értékteremtésre is, különös tekintettel a következőkre:
 - i. megoldások kidolgozása – különösen a közpolitikákért felelős döntéshozók és intézmények számára – annak érdekében, hogy a Kopernikusz-adatok és -termékek könnyebben felhasználhatók legyenek a tényeken alapuló döntéshozatalhoz;
 - ii. a felhasználók – ideértve az űrágazaton kívüli szereplőket is – általi szélesebb körű igénybevételhez nélkülözhetetlen horizontális és multidiszciplináris szolgáltatások kifejlesztésének szükségessége;
 - iii. az uniós űrprogram különböző komponensei – például a Galileo és a Kopernikusz – közötti termékeny kölcsönhatás;

- iv. a nemzeti felhasználói fórumoknak, a Kopernikusz nagykövetek hálózatának (Copernicus Relays) és a Copernicus Academy hálózatnak, valamint más, nemzeti szinten irányított kezdeményezéseknek nyújtott támogatás a meglévő uniós eszközök megfelelő felhasználásával annak érdekében, hogy a megbízott szervezetek támogatásával és a Kopernikusz felhasználói fórum ajánlásai nyomán ki lehessen bővíteni a felhasználók általi igénybevételt célzó tagállami tevékenységeket;
- v. lehetőség azon készségek elsajátítására, amelyek lehetővé teszik a felhasználók általi igénybevételt, valamint Európa-szerte hozzájárulnak az űrágazat tekintetében fennálló és a digitális szakadék csökkentéséhez, mindenekelőtt az összes tagállamban történő kapacitásépítés, valamint a tagállamok szakembereinek, vállalkozóinak és a tudományos élet képviselőinek a képzése révén;
- vi. célzott intézkedések kidolgozása a kialakulóban lévő űriparral rendelkező tagállamokban a kapacitás növelése, valamint a New Space ökoszisztéma és a downstream ágazat támogatása érdekében.
